

Varga József díj alapítása¹

A díj létrehozásának indoklása

Az új középiskolai tanári generációknak szüksége van példaképekre, akik munkájukkal, eredményeikkel, egész pályafutásukkal, valamint emberi tulajdonságaikkal is segítik a következő generációk szakmai és emberi kiteljesedését, fejlődését.

Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy tökéletes tanár nincs, de amennyiben igazán szeretnénk megtalálni Varga József „utódait”, akkor azt a fiatal pedagógust keressük, aki szereti, becsüli, ösztönzi tanítványait, munkatársait, akiből árad a humánus és életszeretet, s aki személyiségének kisugárzása tanítványai számára felejthetetlen és örök példát mutat.

Varga József Adásztevelén született. Szülei parasztemberek voltak, tanítónő keresztanyjának ösztönzésére azonban már gyermekkorában a tanári pályára készült. Így került 1947-ben a Bencés Gimnáziumba, s tett érettségi vizsgát 1954-ben a jogutód Türr Gimnáziumban. Az ELTE matematika-fizika szakára járt ezt követően, majd 1958-tól nyugdíjba vonulásáig, 1995-ig a Türrben tevékenykedett; az első 10 esztendőben tanárként, osztályfőnökként, 1968-tól igazgatóhelyettesként, 1975-től 1990-ig igazgatóként, az utolsó években címzetes igazgatóként, helyettesi munkakörben. Vezetése alatt indult meg az iskolában az óvónőképzés, és döntött a tantestület a 8 osztályos gimnázium útnak indításáról. Igazgatóként nagy szerepe volt abban, hogy a Türr képes volt megőrizni rangját. Emellett gondolt a jövőre is. Neki is köszönhető, hogy az új generáció képes volt tovább vinni az örökséget, és a Türr ma is rendre ott szerepel az ország legjobb középiskolái között.²

Varga József az ország egyik legnagyobb múltú iskolája közel 400 éves történetének egyik nagy egyénisége volt; egy kiemelkedő igazgató, rendkívül kiváló matematikatanár és nagyszerű ember. A köztársasági elnök 142/2015. (III. 18.) KE határozata alapján 2015-ben, "közel négy évtizedes, kimagasló színvonalú, elhivatott pedagógiai és intézményvezetői tevékenysége elismeréseként Varga József, a pápai Türr István Gimnázium nyugalmazott tanára, címzetes iskolaigazgató részére"³ a MAGYAR ÉRDEMREND LOVAGKERESZTJE polgári tagozata kitüntetést adományozta.

Szervezeti feltételek

A **Varga József-díj** a PTAMA által létrehozott olyan szakmai elismerés, amely a Türr István Gimnáziumban és Kollégiumban oktató-nevelő munkát végző olyan *fiatal tanároknak* adományozható, akik a diákok harmonikus személyiségformálásában tartósan kiemelkedő munkát végeznek. A díj négyévente, a pedagógusnap alkalmából kerül átadásra. A díjazott az adományozást igazoló okiratot és plakettet kap.

1. A jelölt legyen pályakezdő fiatal oktató, a jutalmazás időpontjában legyen min. 3 éves gimnáziumi munkaviszonya és legfeljebb 45 éves életkora.

¹ A dokumentum létrehozásában közreműködtek: Éhártné Varga Zsuzsa, Horváthné Varga Judit, Dr. Molnár István, Szabó István, Vargáné Pompor Mária

² Hauber Károly nekrológja alapján

³ M A G Y A R K Ö Z L Ö N Y • 2015. évi 34. szám, 2854. oldal

2. A jelölt pályázati anyaga tartalmazza szakmai munkájának bemutatását, jövőbeni terveit, valamint a tantestület és a diáktanács írásos javaslatát. A díj odaítéléséről a döntést a kuratórium hozza meg. A tantestület és a diáktanács képviselői a döntést hozó kuratóriumi ülés meghívottjai.
3. A díj kiadása 4 évente történjen. Amennyiben a vizsgált periódusban nincs megfelelő jelölt, a díj kiadása maximum 2 évvel elhalasztható.
4. A pályázatot legkésőbb a tárgyév tavaszi félévének utolsó tanítási napjáig⁴ kell meghirdetni a Türr és a PTAMA weboldalain. A pályázati anyagok benyújtásának végső határideje a tárgyév utolsó napja⁵. A pályázatok értékelésének, az eredményhirdetésnek, valamint a pályázók értesítésének végső határideje a tárgyévet követő év március 1.-e. A díj átadása pedagógusnaphoz kötődjön.
5. A díj összege a hazai bérvizonyokhoz illeszkedjen, s mintegy kéthavi illetménnyel érjen fel. A díj kifizetése egy összegben, vagy havi egyenlő részletekben történjen, „öztöndíj jelleggel”, s illeszkedjen a mindenkori jövedelemadóra vonatkozó szabályozáshoz. 2022-ben a díj összege 500E Ft. A díjazott az adományozást igazoló okiratot és plakettet is kap.

Általános követelmények

- Ismerje és alkalmazza a tantárgyi anyagot kiegészítő digitális módszertani anyagokat.
- Kreatív ötleteivel segítse az oktatás modernizálását (tankönyv, munkafüzet fejlesztés, szemléltető eszközök készítése, digitális tananyag kidolgozása).
- Fordítson kiemelt figyelmet a felzárkóztatásra és tehetséggondozásra.
- Legyen közösségteremtő.

Oktatási stratégia

- Tisztában van azzal, hogy a tanulók hogyan szerzik meg készségeiket és fejlesztik gondolkodásmódjukat.
- Tudja, hogy a gyermekek fizikai, szociális, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlettsége hat a tanulásra, s figyelembe veszi ezeket a tényezőket, amikor pedagógiai döntéseket hoz.
- Készen áll olyan tevékenységformák megteremtésére, amelyekben kibontakoztathatja az egyéni tehetséget és kreativitást.
- Felismeri, megérti és az egységes tanulási folyamatba integrálja az egyes tanulók eltérő tapasztalatait, kiépíti az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges maradandó szokásokat.

Tanulásszervezés

- Képes olyan feltételeket teremteni, amelyek elősegítik a tanulók számára az új tudás összekapcsolását a már meglévő ismertekkel.
- Kapcsolatot keres a tanulók tapasztalataival, lehetőségeket teremt az aktív tevékenykedésre, a gondolatok rendszeres kialakítására, és arra ösztönzi a tanulókat, hogy ismerjék fel felelősségüket saját tanulási céljaik és feladataik kijelölésében.
- Felismeri az egyéni adottságokat, megbecsüli minden egyes tanuló sajátos tehetségét, eltökélt a tanulók önértékelésének fejlesztése iránt.
- Fontos számára a tanulók személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési,

⁴ Az első kiírásra 2022-ben kerül sor. Ez az időpont (2022. június 15)

⁵ Ez az időpont (2022. december 31)

tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség megszerzése.

Kommunikáció

- Igyekszik megismerni a tanulók gondolkodásmódját, véleményét és tapasztalatait viták moderálásával, csoportos tevékenységek megfigyelésével és azokba való bekapcsolódással.
- Figyelme kiterjed a szülőkkel, más szakemberekkel történő kapcsolattartásra, az iskola fejlesztésére és a közösségi források felhasználására a gyerekek nevelése érdekében.
- Felismeri a pedagógiai problémákat, előrelátóan keresi a lehetséges megoldásokat.
- A tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi, kész a tanulók erősségeit a fejlődés alapjaiként, gyengeségeiket és hibáikat a tanulás lehetőségeiként kezelni.

Szakmai elkötelezettség és felelősség

- Sajátja a pedagógiai elhivatottság, a tantárgyának ismerete, a szakmai megújulás képessége.
- Tekintettel van a társadalmi-kulturális sokféleségre, (osztályfőnöki) tevékenységében megvan az integrációs képesség, a tantestületen belüli együttműködési készség, rugalmasság és nyitottság, az iskola céljaival való azonosulás.